

از موضوع کلی تا مسئله پژوهش

- هر پژوهش با یک **موضوع یا مسئله** آغاز می‌شود.
اما هر موضوعی برای پژوهش مناسب نیست.
یک پژوهشگر باید بتواند موضوعی را انتخاب کند که:
- برای او جالب و معنادار باشد.
 - بتواند درباره آن اطلاعات کافی پیدا کند.
 - در زمان و امکانات موجود قابل بررسی باشد.
 - بیش از حد گسترده نباشد.

هدف جلسه:

توانایی انتخاب یک موضوع پژوهشی قابل مدیریت و قابل بررسی

موضوع کلی یا موضوع قابل پژوهش؟
گاهی موضوعی که انتخاب می‌کنیم، بیش از حد گسترده است.

مثال:

آلودگی هوا

موضوعی بسیار گسترده است.

« بررسی عوامل مؤثر بر آلودگی هوای شهر»

« بررسی تأثیر استفاده از خودروهای شخصی بر آلودگی هوای منطقه»

نکته:

هرچه موضوع دقیق‌تر و محدودتر باشد، انجام پژوهش آسان‌تر می‌شود.

کدام موضوع برای پژوهش مناسب تر است؟
قبل از انتخاب نهایی، چند موضوع را با هم مقایسه کنید.

برای هر موضوع از خودتان بپرسید:

- آیا به این موضوع علاقه دارم؟
- آیا اطلاعات کافی درباره آن پیدا می شود؟
- آیا منابع مناسب در دسترس من است؟
- آیا می توانم آن را در زمان مشخص بررسی کنم؟
- آیا موضوع بیش از حد گسترده است؟

فعالیت کلاسی

سه موضوع پیشنهادی خود را بنویسید و آن ها را با یکدیگر مقایسه کنید.

علاقه + امکان پژوهش

موضوع مناسب باید هم با **علاقه** من ارتباط داشته باشد و هم **امکان بررسی** آن وجود داشته باشد.

علاقه من:

آیا واقعاً دوست دارم درباره این موضوع تحقیق کنم؟

دسترسی به اطلاعات:

آیا می توانم کتاب، مقاله، پرسش نامه، مصاحبه، مشاهده یا منابع دیگری برای بررسی آن پیدا کنم؟

قابل مدیریت بودن:

آیا می توانم پژوهش را با زمان و امکاناتی که دارم انجام دهم؟

پس موضوعی را انتخاب می کنم که هم برایم جذاب باشد و هم بتوانم آن را بررسی کنم.

موضوع من دقیقاً درباره چیست؟

برای محدود کردن موضوع می‌توانیم مشخص کنیم:

چه چیزی؟ : موضوع یا پدیده مورد بررسی

چه کسانی؟ : گروه مورد مطالعه

کجا؟ : مکان یا محدوده پژوهش

چه زمانی؟ : دوره زمانی مورد بررسی

مثال

موضوع کلی:

«تأثیر فضای مجازی بر دانش‌آموزان»

موضوع محدودشده:

«بررسی تأثیر مدت استفاده از شبکه‌های اجتماعی بر میزان مطالعه دانش‌آموزان پایه نهم»
حالا موضوع مشخص‌تر، قابل بررسی‌تر و قابل مدیریت‌تر است.

تکلیف

موضوع منتخب خود را بنویسید و دلیل انتخاب آن را توضیح دهید.
در پاسخ خود به این موارد توجه کنید:

- موضوع منتخب من چیست؟
- چرا این موضوع را انتخاب کردم؟
- چه علاقه یا تجربه‌ای نسبت به آن دارم؟
- چه اطلاعات یا منابعی برای بررسی آن در دسترس است؟
- چگونه موضوع را محدود کرده‌ام؟

خروجی عینی:

عنوان اولیه پژوهش + سؤال اصلی پژوهش